

Załącznik Nr 2
do sprawozdanie opisowego
za 2022 rok

**ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ - ORGANIZATORA
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2022 ORAZ
ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU
PIECZY ZASTĘPCZEJ**

RUDA ŚLĄSKA, Marzec 2023 R.

Spis treści

- I. Wstęp.
- II. Zadania własne powiatu z zakresu wspierania rodziny - art. 180 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- III. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - art. 76 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- IV. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2022 rok.
- V. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

I. Wstęp.

Rok 2022 był drugim rokiem realizacji „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023”. Program był realizowany w trudnych warunkach rzeczywistości pandemicznej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizował również zadania dotyczące wsparcia rodzin przybywających z terenu działań wojennych, poprzez udzielanie poradnictwa dotyczącego ustanowienia opiekuna tymczasowego, a także wizyt w środowisku i pomocy obywatelom Ukrainy w załatwianiu spraw urzędowych.

W związku z trudną sytuacją zauważono, że wzrasta wielopropblematowość zarówno w rodzinach naturalnych jak i zastępczych. Obserwuje się niewydolność systemu rodzinnego czego konsekwencją jest konieczność zabezpieczania coraz większej liczby dzieci w systemie pieczy zastępczej.

Założenia i realizacja Programu poprzez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wielokrotnie pomagały wyjść z trudnej sytuacji rodzinom zastępczym oraz przezwyciężyć narastające problemy.

II. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa,
- powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- prowadzenie rejestru danych o których mowa w art. 46 ustawy,
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka,
- finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach

opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- finansowanie pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy,
- przekazywanie do Biura Informacji Gospodarczej informacji o której mowa w art. 193 ust. 8.

III. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie

psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę,

- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

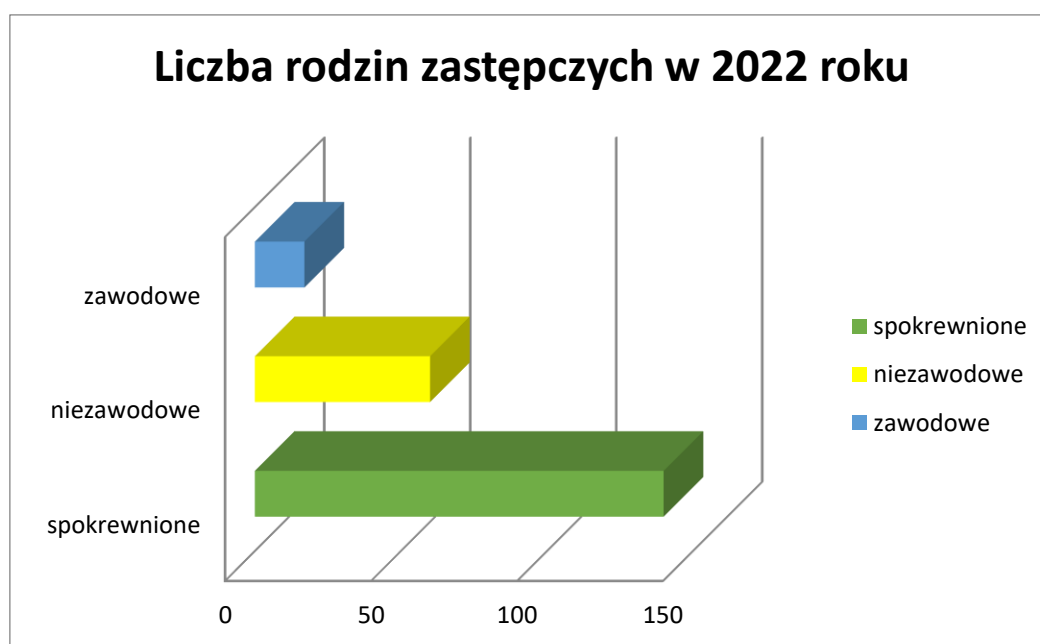
IV. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2022 rok.

Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”.

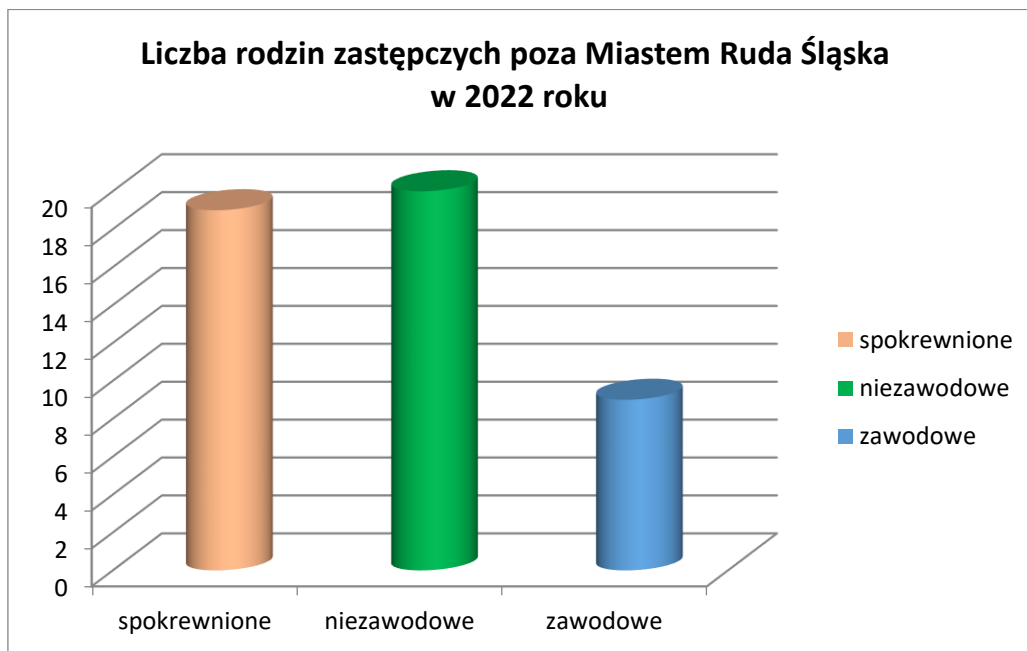
W roku 2022 koncentrowano się na realizacji projektów zawartych w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2021-2023” zgodnie z Uchwałą NR PR.0007.2.2021 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 21.01.2021 r.

Na terenie Miasta Ruda Śląska w 2022 roku funkcjonowało **241** rodzin zastępczych, w tym **160** spokrewnionych, **66** niezawodowych i **15** zawodowych. Powstało **26** nowych rodzin zastępczych (16 rodzin spokrewnionych, 10 rodzin niezawodowych). Zostało w okresie sprawozdawczym rozwiązanych **18** rodzin spokrewnionych i **15** rodzin niezawodowych. Stan rodzin zastępczych na dzień 31.12.2022 roku to **142 rodziny spokrewnione, 51 rodzin niezawodowych, 15 rodzin zawodowych**, co daje łączną liczbę **208 rodzin zastępczych**.

W 2022 roku zgodnie z planem limitów zawartym w powyższym Programie, została zakwalifikowana jedna nowa rodzina do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej od 01.01.2023r.

Natomiast poza powiatem funkcjonowało **58** rodzin, w tym **18** spokrewnionych, **27** niezawodowych oraz **13** zawodowych, w których wychowywały się dzieci z terenu naszego Miasta.

Z kolei dane statystyczne dotyczące instytucjonalnej pieczy zastępczej przedstawiają się następująco. Placówki opiekuńczo - wychowawcze, w których w 2022 roku przebywały dzieci z Miasta Ruda Śląska:

a) prowadzone przez powiat:

6 socjalizacyjnych - **83** dzieci (1 placówka w 2022 roku uległa likwidacji), placówki te realizują również zadania z zakresu interwencji,

– **3** typu rodzinnego (Rodzinne Domy Dziecka) - **33** dzieci,

b) na zlecenie powiatu - **2** socjalizacyjne **31** dzieci,

c) poza powiatem **10** placówek (dzieci umieszczane na podstawie porozumień/umów cywilnoprawnych zawieranych między powiatami) - **14** dzieci.

W 2022 roku w przestrzeni pieczy zastępczej przebywało łącznie **730** dzieci w tym:

- **402** dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Miasta,

- **89** dzieci w rodzinach zastępczych poza Miastem,

- **136** dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta,

- **14** dzieci w placówkach poza Miastem.

W roku sprawozdawczym umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej **100** dzieci.

W związku z tym Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w Rudzie Śląskiej, współpracował z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w szczególności z:

- pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny dysponującymi wiedzą w zakresie funkcjonowania rodziców naturalnych dzieci umieszczonych w pieczy,
- Sądem Rejonowym oraz kuratorami,
- placówkami oświatowymi na terenie Miasta,
- służbą zdrowia,
- organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Miasta m.in. Stowarzyszeniem na Rzecz Pomocy Dziecku i Młodzieży „Pomocni”, Fundacją Aktywni My,
- kościołami.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej uczestniczyli w **34** interwencjach:

- zabezpieczenie interwencyjne dziecka w pieczy zastępczej **5 razy** (**14** zabezpieczonych dzieci),
- realizację postanowień Sądu Rejonowego dotyczących zabezpieczenia dzieci **29 razy** (**46** zabezpieczonych dzieci).

Ponadto **90** razy koordynowano działania interwencyjne, które polegały na rozmowach telefonicznych z interwentami, pracownikami instytucji, sporządzaniu i przekazywaniu pism na rzecz zabezpieczonych dzieci.

Przystąpiono do konkursu pn. „Dzień Rodzicielstwa Zastępczego - kampania społeczna” Fundacji Ernst & Young z Warszawy, opracowano projekt kampanii społecznej na rzecz rozpowszechnienia idei rodzicielstwa zastępczego, wniosek nie został rozpatrzony pozytywnie.

W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego zamieszczano na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej ogłoszenia, informacje dotyczące naboru na kandydatów na rodziców zastępczych, szkoleń, procesu kwalifikacji. Prowadzono rozmowy z już ustanowionymi rodzinami zastępczymi w celu pozyskania szerszej liczby chętnych osób do pełnienia funkcji. Współpracowano z Urzędem Miasta w ramach kampanii społecznej dotyczącej pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze pn. „Postaw na swoje DNA: Dom-Nadzieja-Akceptacja”. Zakupiono 3 rollapy i 50 plakatów, które są rozłożone do różnych instytucji w Mieście bibliotek miejskich, młodzieżowych domów kultury, urzędu miasta, poradni rodzinnych.

Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego przygotowano i rozesłano życzenia, zorganizowano spotkanie dla rodzin pomocowych w celu wręczenia dyplomów za owocną współpracę na rzecz dzieci z rodzin zastępczych i chęć zorganizowania wypoczynku letniego w czasie urlopów rodzin zawodowych.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej na bieżąco pełniąc swoje obowiązki informowali

o możliwości skorzystania z bezpłatnej porady prawnej w punktach na terenie Miasta Ruda Śląska. Dodatkowo prawnicy tut. Ośrodka przeprowadzili wykład podczas szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych dotyczących prawnych aspektów pieczy zastępczej, uczestniczyło w nim **39 osób**. Zostały udzielone porady prawne dla **14 rodzin** zastępczych.

W roku 2022 roku w Dziale Pieczy Zastępczej odbyła się trzy edycje szkolenia podstawowego dla rodzin zastępczych oraz jedna edycja szkolenia uzupełniającego dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze:

I. Szkolenie Rodzin Zastępczych

czas trwania: I grupa 02.03.2022 - 25.05.2022 rok

II grupa 28.02.2022 - 06.06.2022 rok

III grupa 12.09.2022 - 14.12.2022 rok

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 37, w tym liczba małżeństw: 5

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 2

ukończyło: 35 osób, w tym liczba małżeństw: 5

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 2 rodz. 4 osoby

II. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych „Cafe RZ”

czas trwania: ostatni czwartek miesiąca w godzinach 16.00-18.00

liczba spotkań: 7

III. Szkolenie Uzupełniające dla Kandydatów na Rodziny Zastępcze Zawodowe

czas trwania: 20.10.2022 - 03.11.2022 rok

liczba spotkań: 2

IV. Szkolenie Uzupełniające dla Kandydatów na Rodziny Zastępcze Zawodowe Specjalistyczne

czas trwania: 09.11.2022 - 14.12.2022 rok

liczba spotkań: 1

V. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców

czas trwania: 12.10.2022 - 18.01.2023 rok

liczba spotkań: 8

liczba uczestników: 7

ukończyło: 7

W roku 2022 - 127 osób (tj. 58 osób z 53 rodzin oraz 74 osoby indywidualnie) podjęło kontakt z psychologami. Wykonano 580 usług psychologicznych. Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze i problemy emocjonalne dziecka.

Usługi psychologiczne to:

- terapia (336),
- konsultacja (74),
- diagnoza (87),
- poradnictwo (21),
- szkolenie rodzin zastępczych (43),
- prowadzenie grup (14),
- działania interwencyjne (5).

Zgłaszane problemy to:

- problemy emocjonalne dziecka,
- problemy wychowawcze,
- alkoholowy zespół płodowy (FAS),
- wykorzystanie seksualne,
- problemy rodzinne.

Proces kwalifikowania kandydatów na rodziców zastępczych przedstawia się następująco:

- Zgłosiło się 1 małżeństwo chętne do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Koordynator i psycholog sporządzili opinie na temat kandydatów. Kandydaci zostali skierowani na szkolenie dla rodzin zastępczych, odbyli staż,
- Funkcjonująca rodzina zastępcza spokrewniona otrzymała kwalifikację na rodzinę zastępczą niezawodową w celu przyjęcia niespokrewnionego dziecka.
- Funkcjonująca rodzina zastępcza niezawodowa została przekwalifikowana w rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną.
- W zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili 37 konsultacji osobistych i 86 telefonicznych z kandydatami. Sporządzono 58 opinii koordynatorskich.
- Przeprowadzono diagnozę psychologiczną 50 rodzin (66 osób) pod kątem oceny ich motywacji i predyspozycji wychowawczych, sporządzono 56 opinii psychologicznych o kandydatach dla sądu.
- Psycholodzy przeprowadzili rebadania 19 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych (30 osób) oraz 1 konsultację z kandydatem na opiekuna w zawodowej rodzinach zastępczych. Łącznie sporządzono 19 opinii z powyższych działań.
- sporządzono 130 opinii o rodzinach zastępczych w związku z umieszczeniem większej

liczby dzieci, podejmowaniem dodatkowego zatrudnienia oraz przekwalifikowaniem rodzin zastępczych.

Inne działania w zakresie pieczy zastępczej podejmowane przez pracowników organizatora:

- okresowe oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych wraz z planami pomocy dziecku: **1002**,
- liczba przeprowadzonych ocen rodzin zastępczych: **93**,
- liczba pism służących pozyskaniu informacji na temat sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej: **641**,
- ilość sprawozdań do sądu o całokształcie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej: **500**,
- udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Rodzinnych Domach Dziecka oraz w Placówkach Socjalizacyjnych i Interwencyjnych: **147**,
- ilość obsługiwanych widzeń rodzin naturalnych z rodzinami zastępczymi: **134** godzinne widzenia,
- zebranie z rodzinami zastępczymi,
- koordynatorzy wykonali **4100** konsultacji z klientami. Odbyło się **1489** wizyt pracowników w miejscu zamieszkania,
- po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano niezwłocznie rodzinom zastępczym informacje o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w ramach koordynowania procesu adopcyjnego dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym, Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Katowicach, Ośrodkiem Adopcyjnym Szansa w Bytomiu.

W 2022 roku **35** dzieci zostało zgłoszonych do adopcji, wobec **12** dzieci proces adopcyjny został ukończony.

W 2022 roku w ramach współpracy pomiędzy pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny oraz koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej **55** dzieci powróciło do rodzin naturalnych (w tym: 44 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, 11 dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej).

W roku 2022 uruchomiono **14** rodzin pomocowych dla **40** dzieci. Dzięki podjętym działaniom rodziny zastępcze zawodowe miały możliwość skorzystania z zaplanowanego wypoczynku przewidzianego w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W trakcie realizacji programów usamodzielnienia, dostrzegalna jest wyraźna potrzeba pracy z młodymi ludźmi rozpoczynającymi samodzielne życie. Istotne jest wspieranie ich w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, stworzenie okazji do dzielenia się doświadczeniami.

Usamodzielniani wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą, stosownie do zapisów ww. ustawy mogą otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.

W okresie oczekiwania wychowanek na mieszkanie z zasobów Miasta zapewnia się miejsca pobytu w mieszkaniach chronionych. W 2022 roku, z tej formy schronienia skorzystało **15** usamodzielnianych wychowanków w tym **4** kobiet i **11** mężczyzn.

Pracownicy socjalni **390** razy monitorowali sytuację usamodzielnianych wychowanków w lokalach mieszkalnych, spisali **386** Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, przestali **62** IPU zgodnie z właściwością miejscową, sporządzili **172** wniosków o pomoc zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla usamodzielnianych wychowanków, przestali **15** takich wniosków zgodnie z właściwością miejscową, przeprowadzili **1238** konsultacji z usamodzielnianymi i rodzicami zastępczymi oraz **376** wizyt w środowisku, przeprowadzili **47** wywiadów środowiskowych z usamodzielnianymi wychowankami.

W 2022 roku do psychologów Działu Pieczy Zastępczej MOPS w Rudzie Śląskiej zgłosiło się **15** usamodzielnianych wychowanków. Wykonano dla nich **241** usług psychologicznych, w tym **5** konsultacji psychologicznych, **226** sesji terapii indywidualnych, **10** sesji terapii wspierającej.

W okresie sprawozdawczym zaktualizowano rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto rodziny zastępcze przedstawiały zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz zaświadczenie z rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym.

Zgodnie z ustaleniami do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej każdego ostatniego dnia miesiąca zostaje przesłana aktualizacja rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Finansowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2022 przedstawia się następująco:

Ilość dzieci z rodzin zastępczych z terenu Miasta Ruda Śląska, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe

Rodzina	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
rodziny zastępcze spokrewnione	142	177
rodziny zastępcze niezawodowe	51	60
rodziny zastępcze zawodowe	15	84
rodziny pomocowe	15	38
Razem:	223	359

Ilość dzieci z rodzin zastępczych poza terenem Rudy Śląskiej, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe

Rodzina	<i>Ilość rodzin</i>	<i>Ilość dzieci</i>
rodziny zastępcze spokrewnione	18	28
rodziny zastępcze niezawodowe	27	35
rodziny zastępcze zawodowe	13	26
Razem:	58	89

Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska	4 581	3 733 170,91
2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska	983	1 255 215,44

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Rodziny zastępcze zawodowe, rodziny pomocowe, osoby do pomocy	371	725 584,43

Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto / na zlecenie Miasta Ruda Śląska - ilość dzieci umieszczonych w 2022 roku

	<i>Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku</i>
Prowadzone przez Miasto Ruda Śląska	
Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	13
Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	10
Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	10
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych: (W strukturze Centrum znajduje się 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych - w 2022 roku jedna placówka uległa likwidacji)	83
Łącznie	116

Prowadzone na zlecenie Miasta Ruda Śląska:	
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1 typu socjalizacyjnego:	17
Ośrodek Święta Elżbieta - Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 typu socjalizacyjnego:	14
Łącznie	31
Razem	136

Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem. Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami

<i>Placówka</i>	<i>Ilość dzieci przebywająca w ciągu roku</i>
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Mysłowicach	2
Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny w Częstochowie	1
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna Kazimiera Wielka	1
Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Gliwicach	1
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	2
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Piekarach Śląskich	1
Dom Dziecka im. D. Savio w Sarnowie	2
Centrum Wsparcia Kryzysowego Dzieci i Młodzieży w Zabrze	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Chorzowie	1
Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 5 w Chorzowie	2
Razem	14

Środki ponoszone na pokrycie kosztów pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

<i>Placówka</i>	<i>Wydatki</i>
a) Rodzinne Domy Dziecka (<i>zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka</i>):	273 410,84
b) Ośrodek Święta Elżbieta Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1	662 400,00
c) Ośrodek Święta Elżbieta Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2	662 400,00
d) Placówki poza powiatem (porozumienia)	899 489,93

Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy pobierali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **64 osoby**.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej:	522	375 726,34

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy pobierali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **39 osób**.

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej	245	221 401,88
--	-----	------------

Koszt szkolenia, dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i spokrewnione, w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniósł w 2022 roku **10 864,44** zł. Szkolenia dla rodzin zastępczych i dla kandydatów na rodziny zastępcze organizowane są bezpłatnie.

W związku z § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań w okresie:

- a) od dnia 01 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 lipca danego roku,
 - b) od dnia 01 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.
- Sprawozdania zostały złożone w terminie.

Zgodnie z art. 176 pkt. 8 w odniesieniu do art. 193 ust. 8 należy przekazywać informację do Biura Informacji Gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułów nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W 2022 roku **747** osób zobowiązanych do ponoszenia ww. opłaty zostało zgłoszonych do Biura Informacji Gospodarczej.

V. Potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie pieczy zastępczej.

1. Rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez:

- promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej,
 - tworzenie nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w szczególności rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
 - dalszy rozwój wspierania pieczy zastępczej poprzez zwiększenie liczby zatrudnionych koordynatorów pieczy zastępczej oraz psychologów w celu wspierania ustanowionych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez doskonalenie systemu pomocy specjalistycznej: pedagogicznej i psychologicznej udzielanej rodzinom zastępczym,
 - utrzymanie na dotychczasowym poziomie systemu szkoleń i kursów przygotowawczych dla kandydatów na rodziny zastępcze,
 - bieżące informowanie rodzin zastępczych o projektach organizowanych przez inne instytucje na terenie Miasta jak również miast ościennych dotyczących rodzicielstwa zastępczego,
 - zwrócenie szczególnej uwagi na przeciwdziałanie problemom wychowawczym w rodzinach zastępczych poprzez zintensyfikowanie pomocy specjalistycznej, a także wsparcie rodzin pomocowych.
2. Rozwój systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej w procesie opieki i wychowania dzieci poprzez prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych przez Miasto Ruda Śląska.
 3. Wspieranie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych m.in. poprzez:
 - pomoc w zapewnieniu pełnoletnim wychowankom odpowiednich warunków mieszkaniowych sprzyjających zdobywaniu umiejętności życiowych koniecznych do samodzielnego funkcjonowania,
 - wspieranie młodych dorosłych w pozyskiwaniu lokali mieszkalnych z zasobów Miasta,
 - stworzenie warunków do aktywizacji społecznej i zawodowej,
 - udzielanie pomocy specjalistycznej,
 - udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej,
 - udzielanie pomocy w formie pomocy finansowej.
 4. Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pieczy zastępczej poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach kadry Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

5. Rozwijanie współpracy z sektorem NGO w celu budowy systemu wsparcia pieczy zastępczej oraz wspólne realizowanie działań w ramach projektów dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych.
6. Współdziałanie z placówkami edukacyjnymi w sektorze państwowym i prywatnym poprzez poszukiwanie oferty dodatkowych zajęć wyrównawczych dla dzieci z rodzin zastępczych.

Pieczą zastępczą to zadanie, które w dzisiejszych czasach, przy ogromnym zapotrzebowaniu na zabezpieczenie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, problemach wychowawczych z dziećmi i młodzieżą i ciągle niewystarczających środkach, najczęściej opartych na budżetach samorządów, stanowi jedno z największych wyzwań dla służb odpowiedzialnych za jej wykonywanie.

Należy zauważyć, że skuteczne na miarę możliwości Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowanie tego zadania jest możliwe tylko dzięki wykwalifikowanej kadrze, jak i bezwzględnemu oddaniu się tej pracy.

Niezbędne jest zapewnienie finansowania i odpowiedniego przedstawienia w mediach tego bardzo ważnego i niezbędnego działania.